

Løvtakksidene

Menighetsblad for Løvtakksiden menighet, DEN NORSKE KIRKE nr. 1 / 2017

Den gode arven frå Martin Luther

Den 31. oktober 1517 slo Martin Luther opp sine 95 tesar mot avlatshandelen. Dermed starta den rekkja av hendingar som vi i dag kallar «reformasjonen», og som kom til å endre ikkje berre kyrkjelivet men også samfunnslivet i Europa på fleire måtar.

Bortsett frå kristninga av Noreg rundt år 1000 er det inga anna hending som har hatt så mykje å seie for kva vi nordmenn trur og korleis vi lever saman som akkurat reformasjonen. Det er derfor all mogleg grunn til å markere 500-årsjubileet for denne hendinga i 2017.

Den store oppdaginga

I dette jubileumsåret skal vi takke for og fornye det aller viktigaste i arven frå Martin Luther, nemleg gjenoppdaginga hans av evangeliet om Guds nåde. Etter lang tids kamp fann han fram til at vi ikkje blir rettferdige for Gud ved våre gode gjerningar eller ved å vera særleg fromme, men berre på grunnlag av Jesu liv, død og oppstode. Og vi får ta imot dette som ei gåve gjennom dåpen og trua. Luther skildrar seinare i livet det sentrale i sitt reformatoriske gjennombrøt slik: «...at vi ikkje ved gjerningar, men gjennom trua på Kristus blir rettferdige og sæle».

Senk skuldrene

Dette evangeliet om nåden er ein god bodskap også for menneske i vår tid. Mange, og ikkje minst ungdom, opplever å bli møtt med både eigne og andre sine forventningar om å lukkast med skule, karriere, utsjånad og sosial status. Her blir kvar "sin egen lykkes smed". Summen av alt dette kan lett opplevast som nådelause krav, og mange kjenner at dei kjem til kort og strevar med å finne ei meining og eit grunnlag for livet som held anten dei lukkast eller ikkje. Til dei som kjenner det slik, trur eg Luther ville ha sagt: Senk skuldrene, rekk fram dine tomme hender, og ta imot det Gud vil gje deg: Nåde, tilgjeving for syndene, og eit liv i fellesskap med Gud som va-

rer også etter døden.

Gud er miskunnsam mot oss, og vi er alle kalla til å gje Guds miskunn vidare i ord og handling. Våre gode gjerningar er i høgaste grad nødvendige, men dei skal ikkje gjerast for å vinne fortjeneste og frelse hos Gud, men fordi medmenneska våre treng dei.

Viktige impulsar for det norske samfunnet Arven etter Luther og reformasjonen inneheld også mykje meir, for eksempel hans lære om at alle kristne har ansvar for livet i kyrkjelyden, og at det kristne livet skal levast på den staden vi er sett i verda og ikkje i klosteret. Her ligg sterke impulsar som har vore viktige for at det norske samfunnet i dag er prega både av demokrati og ein stor grad av likskap. På den andre sida er ikkje alt Luther sa og gjorde like verdifullt. Det gjeld særleg det hatske utfallet hans mot jødane på slutten av livet sitt. Dette må vi i dag ta eintydig avstand frå og beklage.

Men mest av alt skal vi i 2017 lyfte fram og forkynne det evangelium som frigjorde Luther og som også kan frigjere oss: Frelsa kan berre Gud gje oss, ufortent og av nåde. Det viktigaste i livet er ikkje kva vi får til, men kva vi får.

Halvor Nordhaug
Biskop i Bjørgvin

Gudstjenester i Løvestakksiden menighet

SØNDAG 19.FEBRUAR

Kristi Forklarelsesdag

Matt 17,1-9 Disiplene får se Jesu herlighet

St.Markus kirke kl 1100

Diakonens dag ved Arnulf Sandvik og Kari

K.Vestbøstad. Takkoffer: Diakonaten i St.Markus.

Kirkecaffe.

SØNDAG 26.FEBRUAR

Fastelavnssøndag

Joh 17,20-26 Så kjærligheten kan være i dem

St.Markus kirke kl 1100

Gudstjeneste ved vikar. Takkoffer: Menighetsarbeidet.

Kirkecaffe.

SØNDAG 05.MARS

1.søndag i fastetiden

Matt 4,1-11 Jesus blir fristet

Solheim kirke kl 1100

Gudstjeneste ved Arnulf Sandvik. Takkoffer:

Menighetsarbeidet. Kirkecaffe.

SØNDAG 12.MARS

2.søndag i fastetiden

Matt 15,21-28 Den kanaaniske kvinnen

Solheim kirke kl 1100

Gudstjeneste ved Atle Moe. Takkoffer: Kirkens SOS.

Kirkecaffe.

SØNDAG 19.MARS

3.søndag i fastetiden

Lukas 11,14-28 Jesu makt over urene ånder

St.Markus kirke kl 1100

Gudstjeneste ved Arnulf Sandvik. Takkoffer:

Menighetsarbeidet. Kirkecaffe.

SØNDAG 26.MARS

Maria Budskapssdag

Luk 1,26-38 Budskapet til Maria

Solheim kirke kl 1100

Familiegudstjeneste ved Arnulf Sandvik. Takkoffer:

Menighetsarbeidet. Kirkecaffe.

SØNDAG 2.APRIL

4.søndag i fastetiden

Joh 11,45-53 Ett menneske dør for folket

KL 1100 SOLHEIM KIRKE

Gudstjeneste ved Arnulf Sandvik. Takkoffer.

Kirkecaffe

SØNDAG 9.APRIL

Palmesøndag

Joh 12,12-24 Inntoget og grekerne

KL 1100 ST.MARKUS KIRKE

Gudstjeneste ved Atle Moe. Takkoffer.

TORS DAG 13.APRIL

Skjærtorsdag

Matt 26,17-30 Det siste måltid

KL 1100 SOLHEIM KIRKE

Nattverdsgudstjeneste ved Arnulf Sandvik.

FREDAG 14.APRIL

Langfredag

Luk 22,39-23,46 Lidelsesberetningen

KL 1100 ST.MARKUS KIRKE

Pasjonsgudstjeneste ved Arnulf Sandvik.

SØNDAG 16.APRIL

PÅSKEDAG

Luk 24,1-9 Jesus står opp

KI 1100 SOLHEIM KIRKE

Høytidsgudstjeneste ved Arnulf Sandvik.

Takkoffer.

SØNDAG 23.APRIL

2. søndag i påsketiden

Joh 21,1-14 Peters fiskefangst

KL 1100 ST.MARKUS KIRKE

Internasjonal gudstjeneste ved Arnulf

Sandvik. Takkoffer. Søndagsskole. Kirkecaffe

SØNDAG 30.APRIL

3.søndag i påsketiden

Joh 10,11-18 Den gode gjeteren

KL 1100 SOLHEIM KIRKE

Gudstjeneste ved Atle Moe. Takkoffer.

Kirkecaffe.

SØNDAG 7.MAI

4.søndag i påsketiden

Joh 16,16-22 Sorgen skal bli til glede

KL 1100 ST.MARKUS KIRKE

KONFIRMASJON. Dåp. Takkoffer.

SØNDAG 14.MAI

5.søndag i påsketiden

Joh 15,1-8 Det sanne vintre

KL 1100 ST.MARKUS KIRKE

Gudstjeneste ved Arnulf Sandvik. Takkoffer.

Kirkecaffe.

SØNDAG 21.MAI

5.søndag i påsketiden

Luk 18,1-8 Enken og dommeren

KL 1100 SOLHEIM

Gudstjeneste ved Arnulf Sandvik. Takkoffer.

Kirkecaffe.

TORS DAG 25.MAI

Kristi Himmelfartsdag

Mark 16,19-20 Jesus tas opp til himmelen

KL 1100 SOLHEIMSVIKEN

FRILUFTSGUDSTJENESTE. Vi møtes ved

skulpturen. Sammen med andre menigheter.

SØNDAG 28.MAI

Søndag før pinse

Joh 15,26-27 Talsmannen og dere skal vitne

KL 1100 SOLHEIM KIRKE

Gudstjeneste ved vikar. Takkoffer. Kirkecaffe

SØNDAG 4.JUNI

PINSEDAG

Joh 20,19-23 Ta imot Ånden

KI 1100 ST.MARKUS KIRKE

VÅRFEST

Internasjonal gudstjeneste sammen med

andre menigheter som bruker kirkene våre.

Kirkecaffe med leker for barn.

NB! Med forbehold om endringer grunnet personellbemanning.

Berit Eggen Solstad

Vi flyttet til Hordagaten for 11 år siden med to smårollinger på 1 og 2 år. Barna våre hadde ennå ikke heldagsplass i korttidsbarnehagen og fikk begynne i korttidsbarnehagen i Solheim kirke. Det tok ikke lang tid før vi ble kontaktet av sogneprest Ådne Skiftun og invitert til kirken. Våre to små begynte i barnekor der, sammen med flere nabobarn- og straks ble det noen flere gudstjenestebesøk enn vi var vant til de siste årene, siden barnekoret deltok i gudstjenestene ved flere anledninger. Det var en hyggelig nabolagskirke syntes vi; ikke for stor og ikke for liten, og vi ble tatt i mot på en fin måte. For oss var det utslagsgivende at nettopp våre første kirkebesøk her balanserte så godt vårt ønske om å være tilstede uten å føle oss "slukt" inn i noe vi i utgangspunktet kjente oss noe fremmed for og samtidig merke at vi ble sett og ønsket velkommen.

Så kan det høres ut som at vi var ferske i ha noen forbindelse til kirke og kristne miljøer. Slik var det ikke, men fra vi ble studenter og til vi fikk egen familie var vi sjelden i kirken. Selv har jeg alltid syntes at menighetsliv er noe komplisert å forholde seg til. Jeg liker det ikke når skillet mellom "oss kristne" og "de andre" blir tydelig, jeg vil ikke lage slike skiller. Jeg ønsker at kirken skal være et inkluderende sted der det er rom og et godt sted å være for alle. Det skal være lov å være i kirken uten at det skal stilles krav til hverken tro eller gjerninger. Alle skal kunne være i kirken og delta på det som frembys på sin måte. Høre på preken, eller meditere for seg selv, synge med eller lytte og nyte musikken, kjenne på et godt fellesskap med kjente og ukjente under kirkekaffen, vite at dette er ditt like mye som det er mitt eller prestens hus. Og det er også lov å sitte uforstyrret på bakerste benk! Kirken er Guds hus- og her har vi alle en like selvfølgelig plass.

Da Jesus levde var menigheten Hans de som ville høre Hans ord og lot seg inspirere av Ham, de som etterhvert ønsket å ta Ham på ordet og ønsket å leve slik Han forkynte. Det var en levende menighet av etterfølgere, en fan-skare av disipler som fikk livene sine endret pga Jesu' ord og gjerninger- som samlet seg i flokk rundt Ham og som ønsket å

bidra i Guds tjeneste. Mange ganger har jeg tenkt at de må ha hatt det lettere-alle de som fikk oppleve Jesus "live". Da hadde det vært så mye lettere å tro, å forsake, å kjempe den gode sak, når Jesus sto der og gav av seg selv og demonstrerte sin kraft og kjærlighet der midt i blant dem.

Jeg kjenner ofte på en slags flauhet når noen spør meg direkte om jeg er kristen. Da handler det ikke så mye om min mangel på tro. Jeg kan svare ja på at jeg tror at Jesus er Guds sønn og at vi alle ble skapt av Gud og hører hjemme hos Ham. Akkurat det ligger så dypt plantet i meg, at det i seg selv blir bekræftelsen for meg på at Gud finnes. Jeg synes faktisk det er vanskeligere å tro at Gud *ikke* finnes. Men, flauheten kommer av at jeg tar inn over meg den store kontrasten mellom Jesu liv og lære og mitt eget liv. Jeg tenker at mitt moderne, beskyttede, vestlige liv, i et av verdens rikeste land er så fjernt fra Jesu ord om å stå på de svakes side, ikke bare i ord, men også i gjerninger-eller om å sette egennyttelsen og egosentrismen til side, ikke fordi det skal gjøre meg til et bedre menneske i andres øyne, men fordi det kan gjøre andres liv bedre. Jeg kommer aldri til å klare å etterfølge Jesu ord. Det beste jeg kan gjøre er å anstrenge meg for å gjøre andres liv bedre og aldri slippe det målet av syne.

Jeg har kristne venner som jeg likevel snakker sjelden om tro og kristendom med. Kanskje er det fordi vi har like tanker om hvor sårbart det kan være, for egen og andres del; hvor fort gjort det kan være at skillelinjene dras opp mellom "oss" og "de andre". Eller kanskje fordi vi redde for uenigheter. Kanskje snakker vi ikke om troen fordi vi er like engstelige for andres ekskludering og fordømmelse, like mye som for vår egen. Kanskje fordi vi må kjenne på tvil og tilkortkommenheten.

Hos en god venninne henger et enkelt broderi innrammet på veggen i entreen hennes: "Alt av nåde". Ordene er like sterke hver gang.

Berit Eggen Solstad
Menighetsrådsleder Løvstakksiden

Vegetarmiddagen i Solheim kirke

Spennende dufter av krydder fra fjerne land. Flere titals personer langs to langbord med velsmakende vegetarmat. Høylytt prat og glade barnehyl rundt en smakfull, myk og bærekraftig start på middagsuken. Satt i stand og laget av nabolaget for nabolaget, med fokus på økt livskvalitet og redusert økologisk fotavtrykk. Slik var det ved starten i høsten 2013, og slik er det nå vinteren 2017.

Nabolags middag på hyggeseiden
Bærekraft og samhold står på menyen når beboerne på Løvstakksiden samles til fellesmåltider hver mandag.

Det dufter av hvitløk og krydder i kjelleren i Solheim kirke. Praten rundt de to langbordene er høylytt, og blandes med glade barnehyl i bakgrunnen. Her sitter flere titalls personer og spiser iransk vegetarmat. Slik de gjør hver mandag.
- BT 19. feb. 2014

Vegetarmiddagen i Solheim kirke er blitt en institusjon i nabolaget - et viktig og inkluderende samlingssted i nærmiljøet. Det hele kom som følge av en idé fra Bærekraftige Liv Løvstakken, et naboslaginitiativ som jobber med miljøutfordringer på lokalplan. Sammen med Løvstakksiden menighet, og med økonomisk støtte fra Bergen kommune, har den bidratt til å løfte bydelen i over tre år.

Middag på dugnad
Det er mange som deler på ansvaret for middagen. Noen lager mat, mens andre står i oppvasken eller tar ansvaret for å ordne med bord og stoler.

Mino Jebbali er en av dem som ofte har ansvaret for matlagingen. Hun forteller at gode forberedelser må starte tidlig, som regel allerede før klokken elleve på formiddagen. Hun serverer gjerne mat fra hjemlandet Iran, og mener nordmenn har godt av å lære seg å spise mer grønnsaker. Det har resultert i retter som persisk linsesuppe (kalt ash), grønnsaksgryte, ris, salat og oppskåret frukt til dessert. Jebbali er med i

den internasjonale kvinnegruppen i menigheten, og kom på denne måten i kontakt med initiativtakerne bak middagen.

Hun synes dette er et bra tiltak, alltid hyggelig og fin stemning. Fint med litt sosial omgang og veldig bra å ha som en liten jobb, særlig fordi hun er så glad i å lage mat, sier Jebbali.

Andre som gjerne stiller opp er Eva og Marit. To pensjonister som egentlig bor i en annen bydel, men som litt tilfeldig fant frem og ble med for to år siden. De sier de gjerne tar i et tak i oppvasken.

De synes det er kjempegodt, hyggelig, spennende og eksotisk tiltak, noe som de savner i egen bydel. Og som de gjerne tar turen gjennom byen for å delta i.

Rimelig og fleksitid
Arrangementet er åpent for alle, er rimelig og har fleksitid, slik at flest mulig skal ha anledning til å komme. Tanken er å bidra til et bedre nabolag og en mer bærekraftig livsstil. En motkraft mot utvanning av samholdet man hadde i nabolag før i tiden.

Det hele er blitt en viktig arena for mestring og sosial trening, med gode rollemodeller for barn og unge. Men vegetarmiddagen skaper også ringvirkninger på mange andre måter. Folk som deler et måltid, deler fort mye annet. De bygger nettverk, deler råd og tips, samt hjelper hverandre praktisk i hverdagen. Ikke minst bygger de broer mellom generasjoner og kulturer som er enormt viktig, særlig i våre dager som kan være preget av usikkerhet, tvil og frykt.

Slike tiltak er viktige, spesielt på Løvstakksiden. Området har hatt et dårlig rykte på seg i nesten 50 år, og da er det eneste som hjelper slike initiativ som dette. Nabolag må lages, de kommer ikke av seg selv, og vegetarmiddagen i Solheim kirke viser vei.

Per Rune Hollup

Mino Jebbali fra Iran lager vegetarmiddag

Anders Baste Revheim

Første gang. Jeg vet ikke helt når det begynte, men jeg føler at jeg alltid har vært undrende. Lite viste jeg om hva religion var, ettersom jeg ikke fulgte så godt med i kristendomstimene på skolen og senere ble jeg borgerlig konfirmant. Likevell har jeg hele tiden følt meg tiltrukket til ting i livet som ikke kan forklares. Spørsmål om mening og kraft i livet er noe jeg har tatt med meg fra barndommen. Aldri har jeg kommet til noe svar.

Sommeren 2010 er en tid jeg aldri vil glemme. Jeg hadde vært hjemmefra i fire måneder og i løpet av disse månedene hadde noen opplevelser vekket opp igjen de gamle spørsmålene, men denne gangen var det noe mer som lå bak. ordene hva og hvem var dukket opp som et tillegg. Jeg tenkte dypt på betydningen, men kom aldri noen vei på å løse spørsmålet. Følelsen av å stampe hodet mot veggen gav meg en ny idé: «Her trengs det noen fagkyndige personer som kan gi meg et svar!» Jeg tok kontakt med Kirkens Bymisjon og hadde en lengre samtale med en person derifra. I forkant hadde jeg skrevet ned alle tenkelige spørsmål jeg kunne komme på, alt fra temaet tro, hva/hvem, betydning og mye mer. Underveis i samtalen viste det seg at jeg faktisk kjente de fleste svarene fra før av, jeg hadde bare ikke tatt meg tid til å lese dem

Etter at vi hadde snakket sammen satt jeg meg i kirken og tenkte litt for meg selv. Plutselig dukket det opp en følelse av takknemlighet. Ordene «takk for at jeg får være her» vokste i meg, og snart oppdaget jeg at jeg gråt, ikke oppgitt i sorg, men i glede. Gråten stoppet ikke, den bare vokste i meg. Dagen etter følte jeg at her måtte det mer til. Jeg kjøpte min første Bibel og et gullkors. Et så vakkert smykke har jeg aldri hatt før, selv ikke mine slipsnåler og mansjettknapper kan måle seg med dette korset.

Ukene gikk, og en søndag tidlig på høsten viste seg å bli spesiell for meg. Jeg satt hjemme og hadde ingenting å gjøre. Utsikten over byen hadde jeg sett før og husarbeidet hadde jeg ikke lyst til å sette igang med (selv om trengtes). Jeg hadde noen Flax-lodd liggende med en gevinst på 100 kroner og jeg tenkte at jeg kunne ta meg en tur til Joker butikken og kjøpe noen nye lodd. Turen fikk en litt annen betydning enn planlagt. I butikken viste det seg at

Mitt møte med kirken på Løvstakksiden

de ikke solgte lodd og surmulende begynte jeg på returen. Da jeg gikk forbi Solheim kirke begynte plutselig klokken å ringe med en nydelig klang. Jeg stoppet opp og så meg rundt. Aldri før hadde jeg gått frivillig på en Gudstjeneste, de eneste gangene var da min søster giftet seg, noen konfirmasjoner og et par begravelser, men aldri alene og av egen vilje. Jeg så at døren var åpen og hørte stemmer innenfra, noe som tydet på at her var det noe som hendte og som tiltrakk mennesker. Selv om jeg hadde hatt en samtale med en person fra Bymisjonen, var jeg allikevel litt i stuss for hva jeg skulle gjøre. Klokkene fortsatte å ringe og etterhvert ringte de saktere og saktere, men jeg hadde fortsatt ikke bestemt meg for hva jeg skulle gjøre. Plutselig oppdaget jeg at jeg hadde tatt et par steg nærmere døren og en smilende dame kom ut meg og ønsket meg velkommen inn. Jeg hadde ikke andre planer og for å være høflig takket jeg ja til invitasjonen. Hun gav meg en salmebok og et program for hva som skulle skje underveis.

Jeg var faktisk litt nervøs og tenkte på hva i alle dager jeg hadde begitt meg ut på. Jeg fant meg en plass midt i salen og prøvde å studere hele den lille verden som var i lokalet. Det var alle typer mennesker tilstede, noen med grått hår, noen med måne, noen yngre menn og damer som leide på små barn, et par ungdommer som satt og hvisket til hverandre. Det var også mye lys i rommet og ikke minst kunst. Det var en følelse av at hele huset var kunst, kunst som hadde et budskap. Inne i rommet la jeg raskt merke til det enorme maleriet lengst fremme i salen, motivet var av en yngre mann i hvitt klede som holdt en arm frem. Jeg oppdaget plutselig at dette var mer enn et vanlig bilde. Som resten av bygget hadde også dette en betydning, men etterhvert som jeg så på det dukket det opp i meg følelser som jeg aldri hadde kjent før, følelser jeg ikke klarte å legge ord på. Det nærmeste jeg kan beskrive det med er en følelse av velkomst og fred. Foran dette fantastiske, ubeskrivelige bildet var det bygget opp noe som minnte om et buet og lavt gjerde, og jeg tenkte at innenfor der måtte det være en form for helliget som kommer frem. Alteret var var dekket med et hvitt teppe det var levende lys og vakre bomster plassert på sidene av et vakkert kors.

Så begynte det hele. Alle i rommet var helt stille og opp fra intet begynte det å klinge vakre toner fra et orgel. Musikken var innbydende og jeg satt som klistret til fluepapir og lyttet til melodien. Mens tonene klang i orgelpipene kom det inn en person i hvit kappe og satt seg ved alteret. Da musikken ble avsluttet var det igjen stille og personen i hvitt gikk frem og man kunne se at han fiklet med et aparat for å få lyd i mikrofonen, deretter begynte han å legge frem noen velkommstord og litt

informasjon om et takkoffer og noe han kalte kirkekaffe. Jeg lurte litt på om det betydde servering under gudstjenesten og jeg var litt kaffetørst. I følge programmet jeg hadde fått utlevert skulle det nå synges en salme. Nummeret på salmen var oppført i programmet og mens jeg famlende bladde meg frem til det rette nummeret hørte jeg tonene fra orgelet på ny klinge. Det var en melodi jeg aldri hadde hørt før, men mens organisten holdt på med innledningen til salmen lærte jeg meg faktisk melodien og det gjorde at alle versene ble lett å synge. Da vi var ferdig satt jeg igjen med en følelse av at en så vakker melodi faktisk måtte ha en vakker tekst og jeg leste litt i versene for meg selv. Innholdet i tekstene var faktisk vakkert og det forklarte hvorfor musikken hadde gitt meg en så god følelse.

Presten begynte så å lese litt fra bibelen, men jeg klarte ikke følge med i hva som ble sagt, for alle inntrykkene rundt meg avledet oppmerksomheten. Menneskene, tallene på veggen, salmeboken jeg satt med i hendene og bildet langt der fremme. Alt gav meg et nytt inntrykk. Utenfra hadde en kirke bare vært en kirke for meg, men nå viste det seg at her var det så mye mer, følelser, tanker som var blitt tenkt og ord som var satt hang liksom igjen i veggene. Så skulle vi synge en ny salme, og på ny begynte de vakre tonene å klinge fra orgelet. Jeg elsket lyden av orgel.

Vi kom til et punkt i programmet der presten sa noen ord om tro og tilgivelse og hele salen fulgte etter med å lese høyt teksten som var skrevet. Innholdet gav meg en ny tanke, når hele menigheten bekjenner sin tro og ber om tilgivelse måtte det jo være noe som alle hadde en mening om, men det mest spesielle var at selv om jeg var en del av almenheten følte jeg at dette gjaldt meg personlig, en følelse som sa at jeg hadde en betydning som enkeltperson.

Etter litt mer tekstlesing og salmer gikk presten opp på prekestolen. Han fiklet på ny med aparatet i lommen for å forsikre seg om at mikrofonen virket og så satt han i gang med å lese en lengre tekst. De første minuttene virket det som om det bare var løse ord, men plutselig oppdaget jeg at innholdet var noe mer. Det som kom frem stemte jo faktisk med meg selv, det var ting jeg ikke hadde tenkt på før, men det var jo faktisk sant alt sammen, jeg hadde bare ikke vært klar over det før.

Vi fortsatte med salmer og felles tekstlesing fra programmet og til slutt sa preste «Gå i fred og tjen Herren». Hvordan jeg skulle tjene Herren hadde jeg ingen anelse om, men jeg merket at jeg ville tjene meg selv. Slutte med det ene og begynne med det andre, men

det mest fantastiske var at fornemmelsen om at det skulle jeg ikke gjøre alene.

Så fikk jeg høre at kirkekaffen nå var klar og det gikk opp for meg at dett ikke gjaldt servering under selve gudstjenesten, men en liten hyggestund for alle som ønsket det. Det passet bra for nå var jeg blitt enda mer kaffetørst og jeg trengte noe i kroppen som kunne hjelpe meg med å fordøye allt jeg hadde opplevd. Jeg reiste meg opp og samlet jakken. Plutselig kom en person bort til meg. Ansiktet var kjent, det var jo faktisk selveste presten, men nå hadde han tatt av seg den hvite kappen og stod der i helt vanlig bekledning. Han rekte frem en hånd og spurte om jeg bodde i området for han hadde ikke sett meg før. Jeg forklarte at jeg var ny og fortalte også sitt om meg selv. Han fulgt meg ned i underetasjen og vi satt oss ned med litt kake og kaffe. Han forklarte litt om menigheten, og jeg begynte å snakke mine opplevelser jeg hadde hatt. Han smilte varmt, og jeg forstod at dette var ord han hadde hørt før, jeg var ikke den eneste selv om det var spesielt for meg. Det virket som om alle som gikk i kirken hadde den samme opplevelsen, men samtidig var det også en dypt personlig opplevelse, noe som gjorde det spesielt for meg.

Etter en times tid med presentasjoner av andre i menigheten og litt mer kaffe startet hjemreisen. Det vil være feil å si at jeg gikk bortover fortauet, for jeg fløt

bortover. Jeg klarte ikke tenke på noe annet enn hva som nettopp hadde hendt meg og jeg merket at jeg ikke gikk alene. Jeg snudde flere ganger på hodet, men kunne ikke se noen andre. Jeg merket at det ikke bare var menigheten jeg hadde vært sammen med, jeg hadde også vært sammen med en annen som nå faktisk var sammen med meg. Jeg følte et vennskap med en venn som man aldri ønsker å sære og som man aldri ønsker å miste. Jeg måtte forandre meg for ikke å miste denne vennen nå hadde fått, jeg ville ikke sære ham og jeg ville selv være en god venn. Mens jeg gikk (eller fløt) merket jeg at jeg enda en gang fikk en klump i halsen og en tåre begynte å renne nedover kinnene. Det var en tåre av glede og takknemlighet. Jeg gikk tom for tanker og ord, men følelsene satt i meg som gravert inn i en stein.

Senere gikk det opp for meg at det ikke bare hadde vært det å vært på en gudstjeneste som hadde betydning, det var også det å være sammen med andre mennesker der vi hadde den samme vennen, en venn vi ikke ønsket å sære eller miste, og et vennskap som var så ubeskrivelig sterkt og personlig for den enkelte.

Dette var min første gang jeg på egenhånd hadde gått i kirken og det ble ikke den siste.

Anders Baste Revheim

Frivillighetsarbeid på Løvestakksiden

Løvestakksiden er et pionerområde innen nabolagsutvikling med flere sosiale aktiviteter drevet av lokale foreninger og lag som Løvestakksiden menighet, Løvestakken Frivilligsentral, Bærekraftige liv Løvestakken og Foreningen Gode nabolag.

Bærekraftige Liv Løvestakken
Vår/sommer 2013 startet engasjerte naboer Bærekraftige Liv Løvestakken. Initiativet bygger på idéen og modellen til det nasjonale Bærekraftige Liv-nettverket med naboslaginitiativ som jobber med miljøutfordringer på lokalplan.

De har egne lokaler i Rogagaten 26 hvor de har en rekke arrangementer, blant annet bruktkrok, strikke kafe, reparasjons kafe og verktøy bibliotek. Bruktkroken er byens billigste bruksjappe og holder åpent hver onsdag kveld og selger klær, sko og bøker til 5 kroner stykket! ;-). I tillegg driver de felleshagen som er et åpent prosjekt hvor alle kan delta i å dyrke grønnsaker og dele avlingen. Den ligger ved tennisbanen i enden av Hordagaten.

Løvestakken Frivilligsentral
Lokalisert i Ny-Krohnborg Kultursenter arbeider Løvestakken Frivilligsentral for å skape flere gode møteplasser og aktiviteter på Løvestakksiden. Alt i tett samarbeid med Bergen kommune og andre lag og organisasjoner på Løvestakksiden. Blant annet kan nevnes Nabolagskafé med middag for store og små på onsdager, men også norsk kurs og språk-kafé.

Foreningen Gode nabolag
Den nystartede Foreningen Gode nabolag er en ideell, livssynsneutrale og partipolitisk uavhengig interesseorganisasjon som er startet av frivillige på Løvestakksiden. Foreningen utgjør kjempegruppe og testgruppe for prosjekt Nabostøtten Løvestakksiden. Foreningen og dens nettsider skal etterhvert bli knutepunkt for dem som ønsker informasjon, støtte og opplæring i frivillig arbeid samt hvordan utvikle gode nabolag.

Nabostøtten Løvestakksiden
Frivillige ved aktivitetene varsler at de trenger kompetanse-heving innen blant annet psykisk helse. Hvordan møte folk som har det vondt eller vanskelig, men også bedre kunnskap om og nærmere kontakt med eksisterende hjelpeapparat både innen det offentlige og andre organisasjoner.

Prosjekt Nabostøtten Løvestakksiden er et forsøk på å bistå de frivillige - utvikle kurs, nettverk og lokale møte-

plasser mm. Prosjektet ble startet som et forprosjekt 3. november 2016, og det er skaffet private midler for et lønnet sekretariat frem til høsten 2017. I første omgang er målgruppen frivillige som er aktive på Løvestakksiden, men etterhvert håper en å utvide tilbudet til å inkludere hele Årstad bydel. Muligens også andre bydeler i Bergen.

Lokale organisasjoner viser stor interesse og prosjektet støttes også faglig av Krohnstad DPS i tillegg til Selvhjelp Norge og Batteriet Vest (Ressurscenter for bekjempning av fattigdom og sosial ekskludering i Norge). Prosjektet søker også støtte hos andre aktuelle samarbeidspartnere, for eksempel Home-Start (Familiekontakt i Bergen) og Bergen Røde kors.

Verdier og Valg
Etter tips fra Løvestakksiden menighet deltok tre medlemmer fra Foreningen Gode nabolag ved Den norske kirkes diakonkonferanse Verdier og Valg i Stavanger i januar 2017. Konferansen tok opp viktige spørsmål og veivalg innen helse og omsorg i Norge. Erfaringene fra konferansen gir godt grunnlag for videre arbeid på Løvestakksiden.

Norsk kultur og verdi kurs
Løvestakksiden preges som nevnt av mangfold og mange nye landsmenn. Folk som har viktige kunnskaper og ferdigheter som Norge trenger, og som kan være en fantastisk ressurs for lokalsamfunnet. For å nyttiggjøre sine evner best mulig, er det imidlertid svært viktig at de lærer norsk kultur og -verdi, ikke minst for bedre trivsel i lokalsamfunnet men også for bedre forståelse og samarbeid lokalt.

- * Her er det noen av temaene for kurset:
- * Hvordan ta kontakt med nordmenn?
- * Hva er norsk likestilling?
- * Hva lærer barn på skolen?
- * Det finnes ikke dårlig vær, men dårlige klær!
- * Viktig informasjon om hvordan bo og leve her langt nord!
- * Hvorfor tar barnevernet barna fra foreldrene?

Kurset blir gratis og annerledes enn vanlig integreringskurs. Det bygger på dialog og hvordan kursleder og gjesteforelesere selv har opplevd å møte norsk kultur og -verdier. Særlig hvordan bedre forstå og kjenne det norske samfunnet slik at en vil trives her i landet.

Per Rune Hollup

Yuko Ringdal er med i prosjektet Nabostøtten Løvestakksiden.

Per Rune Hollup er engasjert i frivillighetsarbeidet på Løvestakksiden.

Bergen feirer Reformasjonen

I år er det 500 år siden det som ble Reformasjonen begynte i Wittenberg i Tyskland. Riktig nok tok det 20 år før den slo inn over Norge for fullt, men det som her i landet skjedde mellom årene 1517 og 1536, skjedde i stor grad i Bergen – den gangen Norges største, viktigste og mest internasjonale by.

Bergen var som kjent med i Hanseforbundet, og de tyske hanseatene på Bryggen fulgte godt med i det som skjedde på kontinentet. Så før det hele ble offisielt og statlig, var det via de utenlandske kjøpmennene at vanlige folk fikk vite om og ble influert av den kirkekampen Martin Luther hadde igangsatt.

Derfor skjer den folkelige delen av den norske reformasjonsfeiringen i Bergen, fra fredag 3. til tirsdag 7. mars. Denne feiringen er ikke bare norsk, den er også en integrert del av det felles reformasjonsjubileet i 68 europeiske byer.

Omfattende program

Programmet for marsdagene er omfattende, og inneholder alt fra teater, film, konserter, foredrag og seminarer, konferanser for leg og lærd, til gudstjenester; selvsagt, og en offentlig prekenkonkurranse for prester. Lørdagen, på Torgalmeningen, blir det offisiell åpning av de såkalte Lutherfestdagene, som arrangementet blir kalt, ved statsminister Erna Solberg, biskopenes preses Helga Haugland Byfuglien og ordfører Marte Mjøs Persen, som jo alle tre er fra byen.

En stor buss på turné i alle de 68 jubileumsbyene med utstilling og informasjon om Reformasjonen og luthersk kristendom, kommer også til Bergen disse dagene, og bidrar til å synliggjøre den internasjonale sammenhengen.

Ikke særnorsk

Reformasjonen var ikke et særnorsk fenomen, tvert imot. Den utgikk fra den tyske munken og teologiprofessoren Martin Luthers personlige tanker, tvil, tro og forargelse over det teologiske og moralske forfall som på den tiden var sterkt til stede i den kristne kirken i Europa.

Luther var ikke alene om å se feil og mangler ved Kirken, og å ønske reformer. I utgangspunktet regnet han med at Kirkens øverste ledelse, altså Paven i Roma og hans medarbeidere, ville rette på det som var galt når de bare ble klar over det. Men en blanding av formalia – Luther hadde ikke en posisjon som ga ham rett til å fremme kritikken – og personlige interesser hos mange ledere, gjorde at han ikke vant frem. I stedet ble han etter hvert utestengt og bannlyst, noe som gjorde ham enda mer ivrig, og som også motiverte mange av dem han førte kampen sammen med.

I fyrstenes interesse

Tyskland var den gangen ikke en samlet stat, men delt i mange mindre fyrstedømmer, og mange av de verdslige herskerne så seg tjent med at den sentrale, kirkelige makten i Roma ble svekket, slik at de selv fikk mer makt. Dessuten var det også i

fyrstenes, inkludert kongen av Danmark-Norges, interesse at de store eiendommene Kirken hadde samlet i løpet av hundreårene, ble konfiskert av de verdslige makthaverne. Martin Luther, i motsetning til flere av de andre viktige reformasjonslederne, var dessuten en sta og stridig mann, og dermed utviklet det hele seg til noe mye mer enn det som var meningen i utgangspunktet.

I Tyskland og de andre landene hvor stridighetene stod, kom det til skille mellom det som forble katolske kirker, stater og bispedømmer, og de som gikk over til det som ble kalt protestantisk. I de nordiske landene, inkludert vårt eget, ble imidlertid katolisismen helt avløst av lutherdommen. Dvs. Kirken i Norden gikk over fra å være katolsk til å bli protestantisk, og katolisismen forsvant fra samfunnet i flere hundre år. Derfor ser f.eks. Den norske Kirke på seg selv ikke som en kirke eller kristendomsform som oppstod på 1500-tallet, men som fortsettelsen av den kirken og kristendommen som kom til landet 500 år tidligere – altså som samme Kirke, med en som gjennomgikk en reformasjon.

Katolsk reaksjon

For øvrig påvirket kirkestriden også Den katolske Kirke og pavemakten i Roma, slik at mye av det som Luther og de andre reformatorene hadde kritisert og ønsket annerledes, ble justert eller endret. Men da var splittelsen allerede et faktum. Mens Den katolske Kirke er én, internasjonal kirke som strekker seg over alle landegrensene, ble de protestantiske kirkesamfunnene nasjonalkirker, og gjerne også statskirker. I tillegg var det flere protestantiske retninger enn den lutherske, og i hundreårene som fulgte, oppstod det utfra

protestantismen et utall nye kirkesamfunn, så protestantismen er en mangfoldig sak.

I de fleste hundreårene etter reformasjonen har det vært en utstrakt og gjensidig mistillit og mangel på anerkjennelse mellom lutheranere og andre protestanter, og katolikkene. Men mye har skjedd de siste generasjonene – noe på høyt organisatorisk nivå blant kirkesamfunnenes toppledere, og mye på grasrotnivå, blant vanlige kirkemedlemmer og kirkegjengere.

Tilnærming

Rent teologisk er det fortsatt til dels tydelige forskjeller mellom katolikker og lutheranere, men ønsket om og viljen til å komme hverandre stadig mer i møte, blir tydeligere etter hvert. F.eks. ledet pave Frans, 31. oktober i fjor, på 499-årsdagen for det som regnes som begynnelsen på Reformasjonen, dvs. da Luthers teser ble hengt opp på døren til Slottskirken i Wittenberg, i Lund i Sverige en gudstjeneste sammen med lutherske biskoper. Dét var en hendelse av kirkehistorisk betydning, som trolig blir husket og vektlagt også i de neste 500 årene (hvis ikke Jesus kommer tilbake før den tid – whatever comes first).

En minoritet blant kristne

Det finnes ca 1,3 milliarder katolikker i verden. Av verdens vel 900 millioner protestanter, er ca 70 millioner lutheranere.

Den lutherske varianten av kristendommen har siden reformasjonens gjennombrudd dominert i de nordiske landene, Nord-Tyskland, noen delstater i USA hvor befolkningen i stor grad er av skandinavisk og tysk herkomst – og i Namibia, som en gang i tiden var tysk koloni.

Samlet er kristendommen verdens største religion, med 2,4 milliarder tilhengere.

Bergen og reformasjonen

I 1526 mottok erkebiskop Olav Engelbrektsson i Nidaros det første av flere klagebrev om lutherske tendenser i Bergen. Det var ikke tilfeldig at Luthers lære fikk grobunn i Bergen, og hanseatene var ivrige forkjempere for den nye læra. Den lutherske tradisjonen med å synge for maten spredde seg raskt i de bergenske hjemmene.

Markering hele året

Reformasjonsåret 2017 vil bli markert over hele verden i et økumenisk fellesskap, i academia og samfunnet ellers.

Selve reformasjonsdagen, dagen da Martin Luthers teser ifølge tradisjonen ble slått opp på slottskirkedøren i Wittenberg, hvor han var professor ved universitetet, er 31. oktober. Det er en dag som i lutherske kirker blir markert hvert år, også i mange alminnelige menigheter, men særlig i domkirkene.

Atle Moe
Seniorprest

BASAR

Fredag 31.mars kl 1800
Menighetssalen i St.Markus

Velkommen til tradisjonsrik basar med åresalg og hovedtrekning. Mange flotte gevinster og god bevertning.

Diakoniatet i St.Markus

PROGRAM LUTHERFESTDAGAR 3.-7.mars

FREDAG 03.03.2017:

Prekenverksted - Nå ut med budskapet! Tore Skjæveland, Amund Ove Børdahl, Jens Z. Meyer. Tid: 10.00 -15.00 Sted: Johanneskirken kafé. Pris: Gratis. Info og påmelding

Luther-film (kun engelsk tale) Tid: 13.00 Sted: Bergen kino Pris: se: www.bergenkino.no

«Tesor i tiden»: Lysprosjisering/klokkespill. Studentprosjekt - Fakultet for kunst, musikk og design (KMD) / Asbjørn Myksvoll/ Dick van Dijk. Tid: 16.00 Sted: Johanneskirken tårn. Pris: Gratis

LUTHERNATT:

Jakob - veien hjem er lang Fortellerteater med Helga Samset (forteller) og Arve Henriksen (trompet). Tid: 18.00 - 19.00 Sted: Korskirken. Pris: 220/170,- (ordinær / stud./ BT-kort)

Vandring i Reformasjonsbyen med Målfrid Krohn Sletten fra Bergen ByExpert Tid: 18.00/ 20.00/ 22.00. Sted: Oppmøte ved Kristkirketomten på Koengen. Pris: 170,-

Oppdag Kirkekunstsamlingen Opplev Reformasjonen Omvisninger/foredrag. Justin Kroesen m. fl. fra Universitetet i Bergen. Tid: 18.00 - 22.00. Sted: Universitetsmuséet Pris: 30/60,-

Oppdag Nonneseter Introduksjon v. forsker Åslaug Ommundsen. Tid: 19:00/19:30/20:00. Pris: Gratis Sted: Nonneseter v. Biblioteket

Reformasjonsomvisning Det Hanseatiske Museum. Tid: 19.00/20.00/21.00 Sted: Det Hanseatiske Museum Pris: 100,-

SalmeFest. Salmekveld for alle. For påmeldte kor og sangglade enkelt-personer. Gro Anthu, Vidar Eldholm, Sigurd Øgaard. Tid: 19.00 - 22.00. Sted: Domkirken Pris: Gratis

Hvem preker best? PrekeKappleik Vennskapielig konkurranse for påmeldte Tid: 19.00 - 21.00. Sted: ØSTRE, Østre Skostredet 3. Pris: Gratis. Aldersgrense: 18 år Info og påmelding

Austrått vs. Bjørgvin - Hvem var først? Vennskapielig dialog. Terje Bratberg, cand.philol og Daniel Johansen PhD, Geir Atle Ersland, professor Tid: 20.00 Sted: Korskirken Pris: Gratis

TGIF (Thank God It's Friday) Arrangement for ungdom. Tid: 20.30. Sted: St. Jakob kirke Pris: Gratis

Luther På Nytt - Improvisasjonskonsert med Per Inge Hove, Eva Pfitzenmaier, Natalie Sandtorv Tid: 21.00 - 23.00 Sted: ØSTRE, Østre Skostredet 3. Pris: 120/100,- (ordinær/stud./BT-kort). Aldersgrense: 18 år

LØRDAG 04.03.2017:

R2017. Reformasjonsbussen er åpen. Europeisk vandrestilling. Tid: 11.00 - 20.00 Sted: Torget. Pris: Gratis

«Lutherier» i Nykirken. Aktiviteter for barn og familier. Kunstverksted, Lutherselfie, Teater, Lutherkaker m.m. Tid: 11.00 - 16.00. Sted: Nykirken. Pris: Gratis

7-tårnsturen. Quizløype for barn og familier i reformasjonsbyen Tid: 11.00 - 16.00. Sted: Nykirken og byen som helhet. Pris: Gratis

SalmeStafett Rask salmevandring for alle fremmøtte. Ledet av Per Inge Hove og Kjetil Almenning. Tid: 12.30 - 13.00. Sted: Torgallmenningen. Pris: Gratis

OFFISIELL ÅPNING: Lutherfestdagene i Reformasjonsbyen! AllSalmeSang. Med statsminister, ordfører, preses, representanter fra EKD (Den tyske evangeliske kirke), Marthe Valle, Fargespill, korsangere fra inn- og utland, Kjetil Almenning, Vidar Eldholm. Vert: Halvor Nordhaug Tid: 13.00. Pris: Gratis. Sted: Torgallmenningen

Høytesning fra katekismen - Kom, se og hør! Tid: 14.30. Sted: Bergen offentlige bibliotek. Pris: Gratis.

Klokkespill konsert Komposisjonsklassen v. Griegakademiet - Institutt for musikk, KMD UiB Tid: 14.30. Sted: Johanneskirken. Pris: Gratis.

LUTHER-SAMTALEN Et samfunn i oppbrudd Med Robert Woodberry, Stephanie Springer, Erna Solberg, Halvor Nordhaug, Einar Thomassen. Folkemøte - kun engelsk. Tid: 15.00 - 16.30. Sted: Universitetets Aula. Pris: 120/100,- (ordinær/stud./BT-kort).

Klokkespill-konsert Med Dick van Dijk Tid: 18.00 Sted: Johanneskirken. Pris: Gratis

JUBILEUMSFÖRESTILLING: «Nåde i en ny tid». Med Bjarte Hjelmeland, Bergen Stryk, r2017 Ungdomskor, Kjetil Amening, Atle Halstensen, Vidar Eldholm, Asbjørn Myksvoll, Per Inge Hove, Eva Pfitzenmaier, Natalie Sandtorv, Marthe Valle, Vibeke Havre, Edvard Grieg Kor, Fargespill. Tid: 20.00 - 21.30. Sted: Johanneskirken. Pris: 275/220,- (ordinær/stud./BT-kort).

«Jesus loves electro» Konsert, nachspiel, party for ungdom. Tid: 22.00. Sted: St. Jakob kirke. Pris: 50,-

SØNDAG 05.03.2017:

Vandring i reformasjonsbyen. Fra Alrekstad til Domkirken Med biskop Halvor Nordhaug, pilegrimsprest Einar Vegge og byhistorikerne Gunnar Staalesen, Egil Ertresvaag og Målfrid Krohn Sletten. Samarbeid med Årstad menighet. Tid for avmarsj: 09:00. Pris: Gratis Sted: Årstad Skole

Fest – familiegudstjeneste med mye sang og aktiviteter Med Åse Kristin Aagaard/Eirik Breivik Minde. Tid: 11.00. Sted: Nykirken. Pris: Gratis

FESTGUDSTJENESTE Bachs reformasjonskantate no. 80. Kor, solister, orkester, dom-

kantor Kjetil Almenning, preses Helga Haugland Byfuglien, biskop Halvor Nordhaug, sokneprest Dom Alois. Kirkekaffe kl. 12.30. Tid: 11.00. Sted: Domkirken. Pris: Gratis.

Ung Messe. Ten Sing-grupper og internasjonale gjester. A.L. Kroken med flere. Tid: 11.00. Sted: Korskirken. Pris: Gratis.

Klokkespill-konsert Med Asbjørn Myksvoll. Tid: 12.15. Sted: Johanneskirken. Pris: Gratis.

Kirke i en ny tid Møte for ledere i alle valgte råd i Bjørgvin bispedømme. Tid: 13.00. Sted: Grand Hotel Terminus. Pris: Gratis.

Luther-film (kun engelsk tale) Tid: 13.00. Sted: Bergen kino. Pris: www.bergenkino.no

Pilegrim – med Luther? Foredrag. Dr. theol Roger Jensen, daglig leder Pilegrimsenter Oslo. Tid: 13.30. Sted: Domkirkens skrudhus. Pris: Gratis

Klokkespill-konsert Med Dick van Dijk Tid: 17.00. Sted: Johanneskirken. Pris: Gratis

Verdier og kulturarv under press Folkemøte, Kristin Gunleiksrud Raaum, Terje Nordby m. fl. Tid: 16.00 - 17.30. Sted: Litteraturhuset. Pris: 120/100,- (ordinær/stud./BT-kort).

Tysk gudstjeneste anno 1868. Med inspirasjon fra den siste tyske gudstjeneste i Mariakirken. Professor Stig Wernø Holter, pastor Sebastian Wilhelm, sokneprest Hans Jørgen Morvik, sokneprest Andreas Ester, kantor Karstein Aske-land. Tid: 18.00. Sted: Mariakirken. Pris: Gratis

Lutherjazz. Pastor Wangs quintet Tid: 19.00. Sted: St. Jakob kirke. Pris: 170/120,- (ordinær/stud./BT-kort).

MANDAG 06.03.2017:

The reformation and the arts around the north sea. International conference in English. Prof. Dr. Raingard Esser, Prof. Dr. Christoph Aufarth, Dr. Justin Kroesen, Dr. Henning Laugerud, Prof. Dr. Andrew Spicer, Jacolien Wubs MA. Tid: 10.00 - 16.00. Sted: Bryggens museum. Pris: 220/120,- (ordinær/stud./BT-kort) Inkl. lunsj

"The Reformation – A Curse for Church Art? Facts and Myths". Debate in English. Prof.

dr. Andrew Spicer, Associate professor Henning Laugerud, Prof. dr. Henrik von Achen. Tid: 19.00 - 20.30. Sted: Litteraturhuset. Pris: 120/100,- (ordinær/stud./BT-kort)

TIRSDAG 07.03.2017:

Reformasjonen: en forutsetning for demokrati og velferd? Konferanse. Robert Woodberry, Gunnar Winsnes Knutsen, Einar Thomassen, Nils Ivar Agøy, Christian Anton Smedshaug, Oddvar Johan Jensen, Jan Heiret, Istvan Keul, Nils Gilje, Stein Kuhnle, Lisbeth Mikaelsson. Tid: 10.00 - 16.00. Sted: Universitetets aula. Pris: 220/120,- (ordinær/stud./BT-kort) Inkl. lunsj

Reformasjonen - en vellykket eksportvare? Debatt. Magne Supphellen, Oddvar Johan Jensen, Robert Woodberry, Kjell Nordstokke, Heidi Westborg Steel m.fl. Tid: 19.00 - 21.00. Sted: Litteraturhuset. Pris: 120/100,- (ordinær/stud./BT-kort).

FREDAG 3. TIL SØNDAG 5. MARS 2017: TenSing Treff. KFUK-KFUM arrangerer treff for TenSingere fra hele Bjørgvin bispedømme. Sted: Ynglingen, Nedre Korskirkealmenning 4. Tid: Fredag kl. 18.00 - søndag kl. 13.00.

Påmelding og informasjon: Lars Håberg Ottesen, mob: 950 84 688, e-post: lo692@kirken.no

FREDAG 3. TIL 7. MARS: Re(In)formasjonen: Utstilling med ressurser for studier og forskning om Luther og reformasjonen. Tid 09.30-19.00 hverdager, 10.00 - 16.00 lørdag Sted: Bibliotek Humaniora, Haakon Shetelig's plass 7.

TORS DAG 2. TIL SØNDAG 5. MARS 2017: «Between the law of perfection and the grace of acceptance» Internasjonal ungdomskonferanse.

Per 30.01.2017. Med forbehold om endringer.

DIALOG I DITT NABOLAG

Høsten 2016 fikk Løvtakksiden menighet tilbud om å delta på kurset – dialogiske menigheter – nabolagsdialog i ditt nabolag. Vi er 4 personer fra Løvtakksiden som er med på dette kurset. Første kurskveld var i høst, andre og tredje skal være nå i vår, den første 2. februar.

Kirkelig dialogsenter har en målsetting med 6 punkt for dette prosjektet, et av punktene er:

Å utvikle nabolagsdialog i ulike lokalmiljø som inkluderer mennesker med ulik tro og overbevisning, som fremmer gjensidig forståelse og respekt, og som tydeliggjør viktige verdier i det norske samfunnet

Vi har nå intervjuet Per Rune Hollup som har vært med på dette kurset.

Hva var grunnen til at du svarte ja til å delta på dette kurset?

Hvordan vi lever og former våre liv er tema som har opptatt meg lenge. Igjennom mange år har jeg studert hvordan vi kan bygge og vedlikeholde gode nabolag. Noe jeg lærte tidlig var at nabolag ikke kommer av seg selv, de må lages. Så et kurs i nabolagsdialog var veldig lokkende og noe det var naturlig å delta på.

Hva har du lært etter de 2 første kurskveldene?

Inspirert av kurset, har jeg også deltatt på flere andre lignende kurs og samlinger siste halvår. Tilsammen føler jeg det har gitt meg større selvinnsikt og forståelse, men også en dypere forståelse av andre menneskers liv, tanker og utfordringer. Alt viktige faktorer for en god dialog.

Hvilke tanker og forventninger har du til nabolagsdialog på Løvtakksiden?

Ingen kan alt, alle trenger vi mer eller mindre hjelp igjennom livet. Dette er noe som dessverre vil bli mer utpreget i tiden fremover. Særlig fordi det blir mange fler som vil trenge hjelp, men også fordi det vil bli knappere med ressurser. Dette gjelder både på Løvtakksiden og i Norge, men også i resten av verden. Imidlertid kan vi få til enormt mye sammen med andre. Gjennom samarbeid vil vi kunne utnytte knappe ressurser mye smartere og vi kan nå mål som er helt uoppnåelige for oss på egenhånd. Men samarbeid krever dialog, og som alle andre ferdigheter er dette noe som må læres og øves – sammen med andre på gode møteplasser.

Andre tanker du ønsker å dele om dette temaet?

At folk har ulik religion bør ikke være noe hinder, men en flott bro som kan skape gjensidig respekt og anerkjennelse! Gjennom å ha en tro kan folk finne sammen. Ikke fordi de deler samme tro, men fordi de gjennom å ha en tro, deler oppfatelsen av å være del av noe som er større og viktigere enn dem selv.

Sett i evighetens perspektiv, lever vi bare et kort øyeblikk. Et kort øyeblikk vi burde bruke i å ta vare på og hjelpe hverandre, ikke slåss og konkurrere.

Kari Kaland Vestbøstad
Diakon Løvtakksiden

BERGEN KIRKELIGE DIALOGSENTER

er ressurs og kompetansesenter innen tros- og livssynsdialog for kommuner, skoler, menigheter, organisasjoner og privatpersoner. Det innebærer: inkluderende nettverk der majoritets- og minoritetssamfunn møtes dialogisk metode mot fordommer og frykt forsterke kontakten mellom kirke og samfunn å jobbe for at menneskers verdimesse forankring blir anerkjent, og dermed øke samfunnsengasjement hos minoritetssamfunn.

Kirkelig dialogsenter Bergen (KDB) ble stiftet i 2011. Dialogsenteret er organisert som en forening, delfinansiert av Bjørgvin bispedømme og Areopagos. Vi mottar tilskudd fra Kultur-departementet og Bergen kommune. Senteret har to ansatte: Daglig leder og dialogprest Marianne Bergsjø Gammelesæter. Dialogmedarbeider og religionsviter Yvonne M. Wang. Mer informasjon kan du finne på www.kirkeligdialogsenter.no

Våre aktiviteter

Dialogsenterets fokus og aktiviteter følger to spor. Langs disse sporene skaper vi romslige, trygge og åpne møteplasser mellom mennesker fra ulike tros- og livssynssamfunn. Men også mellom dem som ikke har noe bestemt tilhørighet. Vi arbeider for å erstatte fordommer med forståelse, åpenhet og kunnskap.

«I dialogen oppgir vi ikke det vi holder for sant, men vi anstrenger oss for å lytte og forstå den andre. Målet er ikke å komme til enighet, men å øke forståelsen og kjennskapen til hverandre»

Spor 1

Vi arbeider for dialog på tvers av tros- og livssynsgrenser gjennom:

- Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn Bergen (STL)
- Nettverksbygging
- Ressursmateriale for ungdomstrinnet og videregående skole
- Hjelp til å etablere lokale dialoggrupper og «Nabolag-dialog»
- Prosjektet «Ung voksen dialog» med dialoggruppe og undervisningstiltak

Spor 2

Vi tilbyr dialog og fellesskap med mangfoldig spiritualitet og kontemplasjon gjennom:

- Kveldsmessen «Under Åpen Himmel»
- Dialog og samtale om livs- og trosspørsmål
- Meditasjoner og vandringer
- Ulike seminar

Vi vil forsøke å speile menneskers og samfunnets aktuelle behov for dialog i vår tid. Dialogsenteret er Den norske kirkes forlengede arm, og tilbyr derfor samarbeid og kompetanse til menighetene i Bjørgvin. Vi samarbeider og tilbyr skoler, utdanningsinstitusjoner, asylmottak og private aktører erfaring og kompetanse.

Velkommen nye BARNEKORLEDERE

Vi er veldig takknemlig for at vi nå endelig har fått ledere til å videreføre vårt viktige barnekorarbeid. Koret ledes av Ragnhild Nag og David Frivold. Her er en liten presentasjon av disse:

* David er 22 år gammel, og er student. På fritiden spiller han og akustisk- og el gitar, og tar for tiden pianotimer hos en jazz-musiker. Han har tidligere jobbet med barn.

* Ragnhild er 22 år gammel, og studerer ved Universitetet. Hun er tidligere barnekorplanist og meddirigent for Høyland Menighetshus. Hun har tidligere vært pianolærer.

Lykke til David og Ragnhild i et viktig arbeid for barna våre!

Mariko Takei
Kantor Løvtakksiden

Barnekor starter opp

mandag 6. feb.

Solheim kirke

Mandag kl.17 -18

Spørsmål???

Kontakt Menighetspedagog: Heidi Husevåg 97 14 59 64

Organist: Mariko Takei Myksvoll 97 64 20 74

Barnekorets ledere: David Marinius Frivold
Ragnhild Nag

Bli med i GIVERTJENESTEN i Løvstakksiden menighet !

Løvstakksiden menighetsråd ønsker å gi deg mulighet til en fast givertjeneste for menigheten. Mange gir mye både av tid og penger til menigheten. Nå er muligheten for å få struktur på din givertjeneste.

Stat og kommune gir ikke tilskudd til det frivillige arbeidet vi gjør i menigheten. Dette må vi besørge selv ved innsamlinger av forskjellige slag, ofrer på gudstjenestene eller som her givertjeneste.

Løvstakksiden menighet har et allsidig arbeid som menighetsrådet ønsker å styrke og vi vil satse høyt de kommende årene også. Vi ønsker å være en god og positivt kraft i vårt nærmiljø. Bli med du også. Menighetsrådet satser på:

Barne- og ungdomsarbeidet. Det nye store satsingsområdet for menigheten er trosopplæring. Fra barna blir døpt til de blir 18 år, skal vi ha 360 timers undervisningsopplegg totalt. Det blir det store satsingsområde i årene fremover. Søndagskole for barn er også oppe og går igjen.

Vi har samling for 8/9 åringer, "Tårn- agenter". Første helgen i advent hadde vi "Lys våken" for 11/12 åringer. Solheim barnekor og Klubben i St.Markus er "still going strong". Unge og kjekke ungdommer møter jevnlig til konfirmantundervisning.

Diakonalt arbeid. Etter at diakonen er kommet godt i gang "blomstrer" det rundt henne. Nye tiltak, i samarbeid med andre, er norskundervisning og interkulturell kvinnegruppe. Besøktstjenesten er på vei oppover og middag på miljøstuen har gode medarbeidere. De "gamle" eldre-treffene både i Solheim og St.Markus lever i beste velgående.

Voksenarbeid. Husfelleskap, menighetskveld og bibelgruppe fortsetter sitt gode arbeid, m.m.

Dette kan du være med på.

Derfor blåser vi nå nytt liv i den gamle givertjenesten. Tenk om 100 personer tegner seg for kr. 100 pr.mnd da vil menigheten kunne disponere kr. 120 000 pr. år. Om vi øker beløpet

pr. person til kr. 200.- pr mnd. vil menigheten kunne disponere kr. 240 000. Det er bare fantasien som setter grenser. Selvfølgelig kan du velge selv hvor mye du vil gi. Svarkupongen kan levers i kirken eller sendes til menigheten. For adresse se siste side.

Du kan selv velge beløp og hva din gave skal gå til:

Menighetsarbeidet generelt
Barne og ungdomsarbeidet (trosopplæring)
Diakonalt arbeid

Gaver til Den Norske Kirke gir rett til fradrag på skatten. Betingelsen er at du gir kr. 500 eller mer totalt i løpet av året. Maksimalt fradragsberettiget beløp er kr. 16 800. For at vi skal kunne melde dette inn til skattemyndighetene i såfall må vi ha ditt personnummer.

Solveig Sjursæther
Administrasjonsleder

Givertjeneste i Løvstakksiden menighet

- Ja, jeg vil være med og støtte arbeidet i Løvstakksiden menighet med en fast sum.
 Fast beløp på kr. hver (mnd/kvartal/årlig) ved å inngå avtalegiro.
Send meg papirer for å inngå avtale.
 Fast beløp på kr. hver (mnd/kvartal/årlig) Jeg ønsker å få tilsendt giroer i posten isteden for å benytte meg av avtalegiro.
 Jeg ønsker ikke å motta varsel i forkant av betalingen.

Jeg ønsker å gi til:

- o Menighetsarbeidet generelt
- o Barne og ungdomsarbeidet (trosopplæring)
- o Diakonalt arbeid

Navn:
Personnr (ved skattefrie gaver):(I I siffer)
Adresse:
Postnr.:.....Poststed:
E-post:
Dato:Underskrift:

Utfylt svarkupong sendes til Løvstakksiden menighet, Hordagt.28, 5055 Bergen. Du kan også levere den på kontoret eller gi den ved gudstjenesten.

Kveldskonsert med Sankta Sunniva Kammerkor

Søndag 21.mai (klokkeslett kommer senere) i St.Markus kirke
(Arr.Løvstakksiden gratis/fri kollekt)

Å BYGGE TÅRN!

Kom, la oss bygge oss en by og et tårn som når opp til himmelen, og skaffe oss et navn.

Verden går fremover. Vi utvikler oss og blir flinkere. Vi blir mer effektive. Vi klarer å utnytte råstoffene bedre. Vi lærer og utdanner oss mer enn noen gang. Aldri før har menneskeheten hatt en slik innsikt og kunnskap. Aldri har vi vært bedre.

Vi forurenser mer enn noen gang. Vi ødelegger mer naturressurser og urørt natur enn før. Vi kaster nye og ubrukte produkter. Vi kjøper tre for to når vi ikke engang trenger en. Vi kjøper imponerende produkter som er kostbare og fine til vi får dem i hus. Da innser vi at produktet ikke var helt slik vi tenkte oss. Det fins noe bedre der ute som vi må ha i stedet. En ny telefon, en ny datamaskin, en ny bil. Den nye bilen er så lite forurensende at vi kan kjøre langt med god samvittighet. Disse nye klærne er utsøkte og ekstremt dyre, vi bare må ha dem, og de har tilhørt keiseren.

Stolthet kommer før sammenbrudd, hovmod før fall. Egen dumhet fører mennesket til fall. Hovmod fører et menneske til fall. Før mannen faller, er han stolt i hjertet. Kommer overmøt, kommer skam.

I Norge er vi best i verden, og ikke bare det, vi er så gode at vi vet best for hele verden. Våre løsninger ville sikret suksess i alle verdens riker. Dersom bare en nordmann hadde styrt i Kina, Nord-Korea, Russland eller USA, eller hvilket som helst land i grunnen ville ting sakte og sikkert blitt så bra som vi aldri vil oppleve at det blir i Norge. Vi er verdens beste land og dermed har vi for eksempel verdens beste ledere, politikere, forskere og journalister.

Vi river skolene våre etter femti år fordi vi sparte penger på vaktmestertjenester. Svømmebassengene har vi ikke råd til å holde vedlike, de må stenges og legges ned. Strømmen er blitt for dyr – den skal selges til Europa. Vedlikeholdet er blitt for dyrt – selv om vi tar det på anbud med underbetalt utenlandsk arbeidskraft. Veiene går i oppløsning – og bilene må på verksted. Asfalt er for dyrt eller ikke inkludert i vedlikeholdsanbudet.

Hvordan har det gått til at vi er så fattige når vi er så rike og så kunnskapsløse når vi har tilgang til all verdens kunnskap?

Se, dette er synden som din søster Sodoma gjorde seg skyldig i: hovmod. Hun og døtrene hennes hadde nok mat, ro og trygghet. Men hun ga ikke de hjelpeløse og fattige en håndsrekning.

Klippen som fødte deg, brydde du deg ikke om, du glemte Gud, som fødte deg i smerte. Da Herren så det, støtte han dem bort, for sønnene og døtrene hans

hadde krenket ham. De er et folk uten råd som duger, og de har ingen innsikt. For deres vinstokk stammer fra Sodoma. Slangegift er vinen deres. De gikk bort og dyrket andre guder og tilba dem, guder som de ikke kjente, og som han ikke hadde gitt dem.

Norge er smurt inn i et tykt lag olje. Vi graver opp gull fra grunnfjellet. Vi stikker et sugerør inn i jordkloden og henter ut skatter. Svart klissete masse blir til milliarder av kroner. Men det blir aldri nok. Vi får aldri nok. Og det kan ta slutt. Gullet kan bli til gråstein. Oljefondet kan kollapse. Den store ekstra låven vi har bygt er sprekkferdig av gull. Men pengebingen er ingen garanti mot møll, rust, innbrudd og brann.

Når du spiser og blir mett, når du bygger fine hus og bosetter deg i dem, når ditt storfe og småfe øker i tall, når du får mengder av gull og sølv og hele din eiendom vokser, vøkt deg da så du ikke blir hovmodig og glemmer Herren din Gud.

Og nå, dere rike! ... Rikdommen deres råtner, og klærne blir møllspist, gullet og sølvet rustet bort, og rusten skal vitne mot dere... Dere har brukt endetiden til å samle skatter!

Dere skal ikke samle skatter på jorden, hvor møll og mark ødelegger, og hvor tyver bryter inn og stjeler. Men dere skal samle skatter i himmelen.

Når du ser etter rikdommen, er den borte, brått får den vinger og flyr mot himmelen som en ørn. Dere sår mye, men høster lite, spiser, men blir ikke mette, drikker, men slukker ikke tørsten, kler dere, men blir ikke varme.

Det er noe uforløst over det norske folk. Det er en apatisk eim over landet. Det er en beruselse av tanken om egen storhet og rikdom i verden. En blindhet. Vi bygger et tårn, en by. Prosjektet har et garantert resultat.

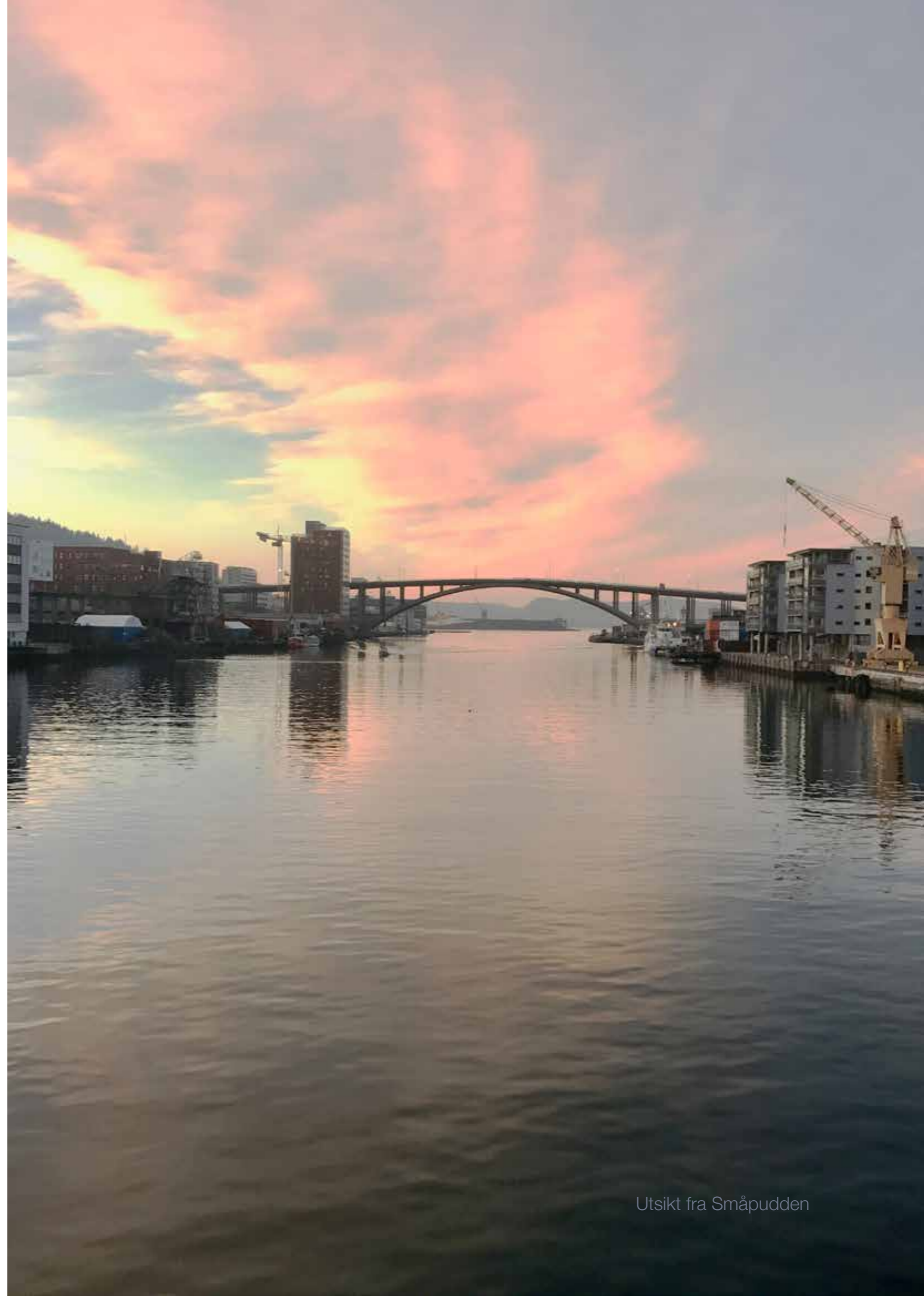
Blir det sagt om noe: «Se, dette er nytt», har det likevel hendt i tidligere tider, lenge før oss.

Det som har skjedd, skal atter skje, og det som ble gjort, skal gjøres på nytt. Intet er nytt under solen.

Noen tenker at nye tider krever nye løsninger. Den som ser – ser at løsningen er å finne i svarene som alt er gitt i gamle tider. Nye løsninger krever eldgammel innsikt. Å være oppdatert er å være tilkoblet Ska-peren heller enn internett. Visdommen finnes ikke i kunnskapen. Visdommen finnes hos Visdommen. Visdommen finnes i de gamle skrifter. Og Visdommen kan bo i våre hjerter – dersom han inviteres.

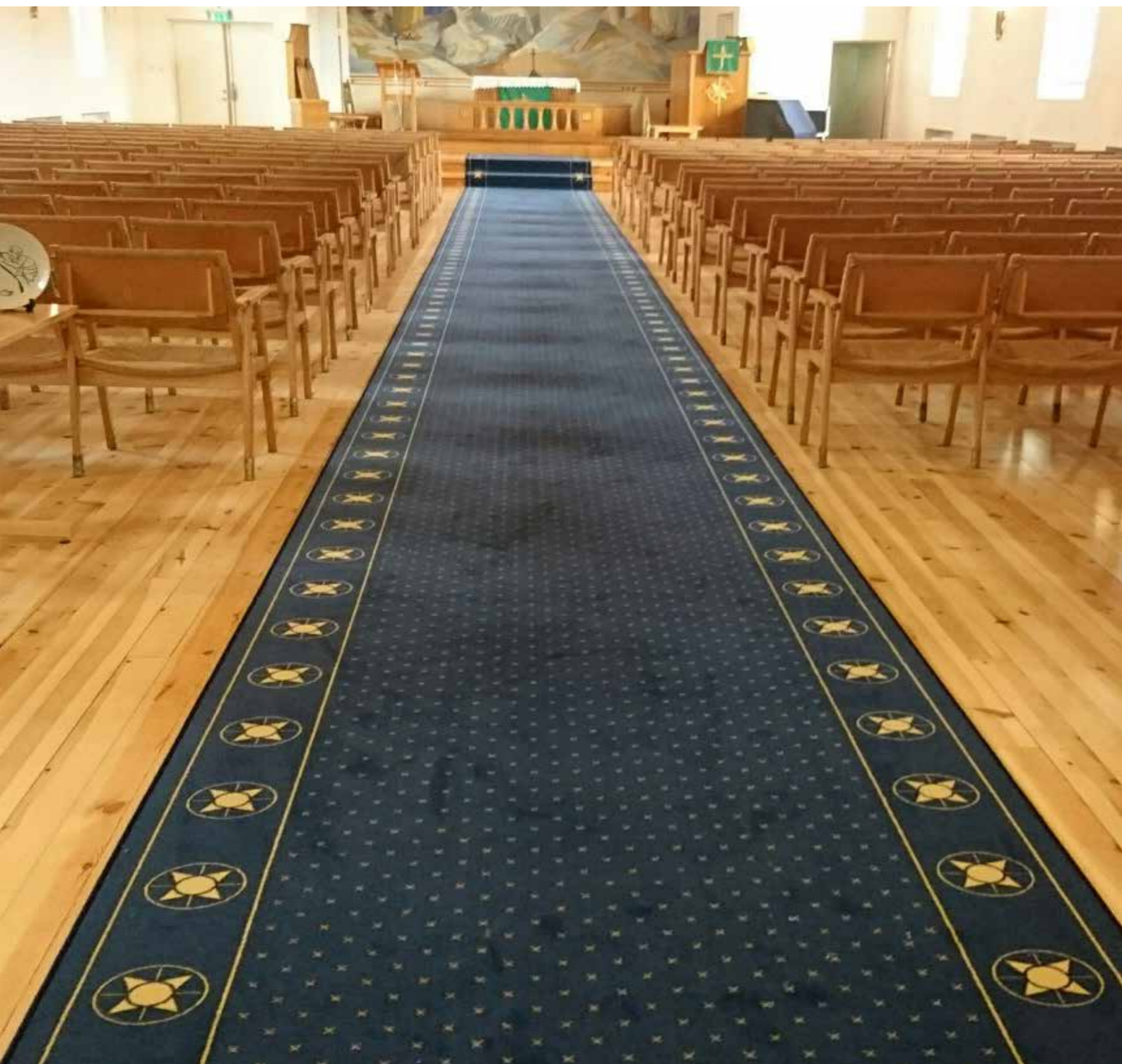
Viktigst er visdom. Kjøp deg visdom, kjøp deg innsikt med alt du eier!

Sverre Johan Nærheim

Utsikt fra Småpudden

Løvsstakksiden menighet – året som har gått

Ny løper i Solheim kirke til 60 årsmarkering

Året 2016 må sies å ha vært et fest år for Løvsstakksiden menighet. Det startet med visitas i første uken i februar. Det er første gangen at biskopen kom for å visitere den sammenslåtte menighet. Og høsten 2016 markerte vi at det var 60 år siden Solheim kirke ble innviet. Selv om det er festlig å feiere er det i hverdagen livet leves.

Det nyvalgte menighetsrådet fikk sin ilddåp ved at det allerede i første uken av februar skulle være visitas i menigheten. Fra 2.-7. februar 2016 skulle biskopen få et innblikk i arbeidet som Løvsstakksiden menighet har her på Løvsstakksiden. Her besøkte biskopen skole, foreninger og lag, møte med stab, råd og frivillige. Han fikk også en rusletur hvor han møtte mennesker i den vanskelige situasjonen de lever i. Under visitasjonen ble det også samtalt om trosopplæringsstillingen. Etter videre samtaler med BKF var de villig å opprette en prosjektstilling for ett år på 30% og at daværende trosopplærer, Heidi Husevåg ble tilbudt stillingen. Dette var en svært kjærkommen hjelp.

I visitasforedraget takket biskopen for den tjenesten både frivillige og lønnete medarbeidere stod i. Han hadde merket seg en god varme her hos oss. Men han gav oss også noen utfordringer.

Og så noen utfordringer til dere, som oppsummerer denne visitasjonen:

- Gå til gudstjenesten regelmessig, både for deres egen skyld og for å gi Gud ære!
- Vis at dere er én menighet, og gå på gudstjenester i begge kirker og ikke bare i den nærmeste!
- Dere må kalle, utruste og ta vare på frivillige ulønnede medarbeidere!
- Det trengs en større givertjeneste. Givergleden må forkynnes fram og mennesker utfordres til å bidra!
- Dere bør undersøke om det er muligheter, med givertjeneste og sammen med BKF, til en større trosopplæringsstilling!

Biskopens avskjedshilsen: «Med disse utfordringene takker jeg for meg og reiser fra Løvsstakksiden med mange flotte inntrykk. Må Guds velsignelse være over Løvsstakksiden menighet så mange kan få oppleve den som et hjem i sitt nærmiljø.»

Vegetarmiddagen som ble etablert i samarbeid med Bærekraftig liv på Løvsstakksiden fungerer godt i denne hensikt. Her møttes gjennomsnittlig rundt 40 personer hver mandag. Det er populært blant studenter, småbarnsfamilier, og del godt voksne i nærmiljøet. Dette er gledelig, og det er et fint diakonalt lavterskeltilbud og gir folk en mulighet til å bli kjent med kirken på sine egne premisser. Samtidig er det utfordrende for kokkene å lage mat til så mange, og å forsøke å beregne hvor mange som kommer hver gang. Det er også en utfordring å få nok frivillige til å være med å rydde opp etter at middagen er ferdig. Så her er det bare å melde seg.

Det er blitt færre eldre som søker til menighetens

aktiviteter enn tidligere. Noe skyldes naturlige årsaker, men vi har heller ikke klart å trekke yngre pensjonister til våre eldre treff. Kanskje må vi etter hvert tenke nytt om eldrearbeidet vårt. På Hyggestunden er det en fast kjerne som har regien, og det samme gjelder eldre treffet i St. Markus. De to eldre treffene hadde også i år felles busstur før sommeren, og det ble også arrangert felles juleavslutning i Solheim kirkes menighetssal i desember. Det fungerte godt. Middagen i Miljøstuen arrangeres stort sett hver onsdag kl. 15:00, og her er det for det meste eldre mennesker i menigheten som deltar.

Påskene ble feiret både med konsert og påskemåltid sammen med BIM.

Vår festen som etter hvert er kommet så langt ut i juni at det nå er blitt en sommerfest ble en fin opplevelse. I tillegg til dem som til vanlig er med på de Internasjonale gudstjenestene var i år også FA i Solheimsviken invitert.

Løvsstakkdagene gikk av stabelen helgen 9-11. sept. Her var mye fint program. Diakon Kari K Vestbøstad representerte menigheten i komiteen. Det menigheten spesielt var involvert i var «Åpen dag» på Nykronborg skole og Friluftsgudstjenesten sammen med FA på Amfiet.

Høstens store begivenhet i menigheten var markeringen av Solheims kirke 60 år. På høsttakkefesten den 23. okt 16 inviterte vi til fest i menighets salen for både store og små. Dette ble en fin markering en fullsatt menighetssal. I ganske mange år hadde menigheten ønsket seg et nytt teppe i kirkerommet da det gamle var utslitt. Fredagen 21. okt. kom det nye teppe på plass i kirkerommet. Da var hele kirkegulvet slipt ned. Dette var en stor jobb og vi hadde ikke klart det uten den store innsatsen frivillige gjorde under ledelse av frivillig Per Rune Hollup. Det nydelige teppe tar opp i seg blåfargene i alterbilde og stjernen på prekestolen. Menigheten takker spesielt Siri Øijord Haugan arkitekt/interiørarkitekt MIAF ved Akasia for den flotte jobben hun gjorde i denne forbindelse og BKF for bevilgningen. Kirkerommet fremstår nå som et lys og innbydende rom til glede for menigheten og ære for Gud.

Barnhagene ble også i år invitert til «Krybbespill» i des. 2016. Det ble laget i stand 6 forestillinger over to dager. Her fikk vi igjen møte Maria, spilt av Berit Eggen Solstad, Josef (spilt av vikar prest Thor Sommerseth), gamle Simon i Templet, spilt av Knut Kvalsvik, Sendebudet, spilt av Heidi Husevåg alt fikk akkompagnert av kantor Mariko Takei Myksvoll. Med kirketjener som våket over det hele.

For jul var det både en fin Lucia konsert som kantor hadde hånd om og 2 flotte julegudstjenester for elevene på Nykronborg skole. Første juledag var det høytidsgudstjeneste i St. Markus med den påfølgende julemiddag sammen med Bergen Internasjonale menighet. Alltid like koselig å feire den store dag sammen.

Solveig Sjursæther
Administrasjonsleder

Fra statskirke til FOLKEKIRKE

1.januar 2017 skjer den største organisatoriske endringen av Den norske kirke siden reformasjonen for 500 år siden.

Stortinget fattet 10. mai 2016 et vedtak som kommer til å bli omtalt i historiebøkene. Da ble det klart at kirken selv overtar statlige oppgaver som arbeidsgiver og økonomiforvalter fra 1. januar 2017. Alle kirkens statsansatte blir fra årsskiftet 2016/2017 kirkelig tilsatte.

I 2017 er det 500 år siden kirkereformatoren Martin Luther formulerte sine 95 teser mot avlatshandelen. Det ble starten på dype endringer i det europeiske kulturelle, religiøse og politiske landskapet. Reformasjonsjubileet blir markert på mange måter i kirkene i løpet av 2017 og gir anledning til fornyet oppmerksomhet om det sentrale i kristen tro.

For den kirken Luther kritiserte var ikke stat-kirke-relasjonen noe debatttema. I det norske arbeidet med endringer i kirkestat-relasjonen har to hovedhensyn stått sentralt de siste 50 årene: Hensynet til religionsfrihet og likestilling mellom tros- og livssynssamfunn, og hensynet til selvstendighet for Den norske kirke. Begge hensyn har sammenheng med vernet av religionsfrihet i menneskerettighetene.

Endringene i grunnloven i 2012 og virksomhetsoverdragelsen fra 1. januar 2017 endrer vilkårene for Den norske kirke. Men kirkens virksomhet og lokale nærvær blir ikke endret.

Stat-kirke-spørsmålet handler ikke bare om Den norske kirkes forhold til staten. Det handler vel så mye om hva slags stat den norske staten skal være. Og det handler om hvordan staten forholder seg til tros- og livssynssamfunn generelt. Datoen 1. januar 2017 markerer et tyde-

ligere skille mellom stat og kirke: Nå er ikke lenger biskoper, proster og prester embets- eller statstjenestemenn. Kirkerådet og bispedømmerådene er ikke lenger statlige forvaltningsorganer. Kirkemøtet har overtatt mye av den myndigheten som tidligere lå i statsforvaltningen, og er det øverste representative organet for det nye rettssubjektet Den norske kirke.

Det siste hundreåret har staten overført stadig nye ansvarsområder til organer for Den norske kirke. I 1920 fikk vi menighetsråd, deretter fulgte innføring av bispedømmeråd i 1933. I 1934 ble Bispemøtet formalisert og i 1984 ble Kirkemøtet opprettet. Ny kirkelov som blant annet regulerer forholdet mellom kommunen og menighetene, kom i 1996 og de kirkelige fellesrådene ble opprettet.

Som en konsekvens av grunnlovsendringene fra 21. mai i 2012 er Den norske kirke nå et selvstendig trossamfunn og rettssubjekt med Kirkemøtet som øverste organ.

Den norske kirke er skrevet inn i grunnloven i paragraf 16: *Den norske kirke, en evangelisk-luthersk kirke, forblir Norges folkekirke og understøttes som sådan av staten.*

Kirkens kall og oppgave overfor folk og land videreføres.

- Vi vil også i årene fremover fylle oppgaven som Norges folkekirke, åpen for alle, et sted der man kan få rom for sin tro, tvil og undring, sier leder i Kirkerådet, Kristin Gunleiksrud Raaum.

fra nettstedet kirken.no

Oppslagstavlen

ARRANGEMENTER I FORENINGER OG LAG

HYGGESTUNDEN

Onsdager kl 1200 i Solheim kirke.
15. februar – Solheim kirke kl. 12.00
15. mars – Solheim kirke kl. 12.00
5. april – Solheim kirke kl. 12.00
10. mai – på Solheim Alderspjonat kl. 11.00

ELDRETREFF I ST.MARKUS

Første torsdag i måneden kl 1130.
2. mars kl. 11.30
6. april kl. 11.30
4. mai kl. 11.30

ÅPEN KIRKE I SOLHEIM

Onsdager kl 1200
Åpen kirke et tilbud til alle som ønsker å stikke innom Solheim kirke til en stille liturgisk stund i kirkerommet, før vi går ned til menighetssalen for enkel bevertning og fellesskap.
1. mars
29. mars
26. april
24. mai

DIAKONATET I ST.MARKUS

Fredag 31.mars kl 1800. BASAR i menighetssalen i St.Markus. Velkommen.

BUSSTUR 2017:

1.juni (mer informasjon kommer senere)

KLUBBEN

Torsdager i St.Markus menighetssal. Følg med på facebook.

INTERKULTURELL KVINNEGRUPPE

Sambruks huset, Løvtakkv. 32, hver fredag fra kl.18-20. Vi har håndarbeid, matlaging og undervisning. Alle kvinner er hjertelig velkomne. Du kan ta med deg barn. For mer informasjon kontakt: Kari Vestbøstad: tlf. 90 80 14 63.

BIBELUNDERVISNING

Torsdager i oddetallsuker er det bibelundervisning og bønn i Solheim kirke kl 1900.

LOVSANG OG BØNN

Torsdager kl 1530-1730 i Solheim kirke i samarbeid med Ungdom i Oppdrag.

KONTAKTPERSON FOR FORENINGER OG LAG

SOLHEIM KIRKE

Hyggestunden: Målfrid Thunes 55292144
Solheim kirkes barnekor: Mariko Takei 97642074

ST.MARKUS KIRKE

Eldres Vel: Ester Halvorsen 55295418
Konfirmanter: Amulf Sandvik 41675653
Klubben: Ann-Elin Dyrøy 98828195
St. Markus Diakoniat: Hans Teige 55295450

Besøktjeneste: Signe Halvorsen 55290341
Husfellesskap: Amulf Sandvik 41675653
Interkulturell kvinnegruppe: Kari Vestbøstad 90801463
Bibelundervisning: Amulf Sandvik 41675653
Lovsang og bønn: Magni Myklebust 91758733
Vegetarmiddag: Kari Vestbøstad 90801463

SERVERING AV MIDDAG

MILJØSTUEN i Lotheveien 2 (vis á vis kirken) serverer middag alle onsdager kl. 15.00 - 16.00. Pris kr. 60.- for et herlig måltid med middag, dessert, kaffe og en god prat!

VEGETARMIDDAG i Solheim kirkes menighetssal mandager kl 1600.

Følg med på menighetens hjemmeside for oppdateringer av aktiviteter:

<http://www.lovtakksidenmenighet.no>

Amulf Sandviks hjemmeside med prekenes, menighetsblad og bilder: www.amulfsandvik.com

Løvtakksiden menighet på FACEBOOK: søk under grupper: Løvtakksiden menighet, Klubben i St.Markus

Tips oss om stoff,
eller kom med noe selv: dikt, tanker, fortel-
linger og annet.

Utleie av menighetslokaler i Solheim kirke og St.Markus kirke

Enten det gjelder konfirmasjon, bryllup, årsmølsdag, møte i boretts-laget eller noe annet; legg møtet til våre menighetslokaler i Solheim og St.Markus kirker.

Her er god plass, kjøkkenet er godt utstyrt, og det beste av alt: det er rimelig å leie:

Kontakt menighetskirketjener Annicken Gildernes,
email: utleie.lovstakksiden@kirken.no

Hvor kan du få menighetsbladet?

Vi forsøker å bringe menighetsbladet rundt til alle husstander ved hjelp av frivillige ombærere. I tillegg har vi fått lov til å legge ut menighetsbladet på noen av nærbutikkene i området. Der kan man hente det gratis.

Dersom du savner menighetsbladet, kan du spørre på nærbutikken din, eller hente i kirken.

Vi trenger flere ombærere, så ta kontakt med adm.leder/frivillighetskoordinator Solveig Sjursæther ss664@kirken.no

Tlf. 55 308137 dersom du ønsker å gjøre en innsats.

PERSONELL

Kapellan Kristin Lødøen Hope har permisjon dette vårsemesteret. Som vikar har vi fått seniorprest Atle Moe som skal hjelpe til med gudstjenester, kirkelige handlinger og delta i menighetsarbeidet. Kjetil Vestbøstad vikarierer som pastor i Bergen Internasjonale Menighet.

Vi vil takke kirketjener Jon Funder Nævdal som har vært vikar for Annicken Gildernes under hennes svangerskapspermisjon.

Heidi Husevåg er ansatt som menighetspedagog i 15% stilling og 10% som frivillighetskoordinator fra 1.januar.

Solveig Sjursæther har 60% stilling som administrasjonsleder og 40% stilling som frivillighetskoordinator.

TUR TIL WITTENBERG-REFORMASJONENS VUGGE

Prestene i Bjørgvin bispedømme har i hele 2016 hatt kurs om Luther og Reformasjonen. Høydepunktet var da vi i august dro på studietur til Wittenberg, der Martin Luther virket og som ble starten på Reformasjonen for 500 år siden.

Wittenberg ligger ca. 1 times kjøretur fra Bergen i det som tidligere var Øst-Tyskland. Det var interessant å gå i gatene der Luther trakk sine sko, se herberget der han bodde samt kirkene der han prekte.

På kirkedøren til Slottskirken var alle hans teser skrevet inn. Luther reagerte på Romerkirkens misbruk av avlathandelen for å finansiere St.Peters katedralen i Roma. Nåden og frelsen er ikke til salgs!

I bykirken der Luther ofte talte, står et berømt altertavle. Den viser de fire sakramentene som kjennetegner den lutherske kirke: dåp, nattverd, skrifte og forkynnelse. Særlig det nederste bildet av Martin Luther som peker på den korsfestede Kristus foran tilhørerne, er berømt.

Forkynnelsen av evangeliet skaper tro og gir oss visshet om frelsen. Vektlegging av prekenen er noe som kjennetegner de protestantiske kirkesamfunn. Skriften alene, troen alene og nåden alene var de tre viktigste anliggende i luthersk tenkning.

Arnulf Sandvik
Sokneprest Løvstakksiden

BLI BØSSEBÆRER
Fasteaksjonen 2. – 4. april

Ta kontakt med din menighet

KIRKENS NØDHJELP
actalliance

Kirkens SOS har fått
NYTT
TELEFONNUMMER!

22 40 00 40

Du kan skrive meldinger eller chatte fra www.kirkens-sos.no

Løvstakksiden menighet

Bestilling avdåp, vielser, gravferd: 55 59 32 10
Besøksadresse: Hordagaten 28
Løvstakksiden menighet: 55 30 81 30
Treffetid: ons og fred kl 10-14
e-post: lovstakksiden.menighet@bergen.kirken.no

Administrasjonsleder

Prestene treffes etter avtale:

Kontor: Hordagaten 28
Kirkens SOS 815 33 300

Ansatte i Løvstakksiden menighet:

Sokneprest: Arnulf Sandvik
as794@kirken.no
tlf: 55 30 81 31, 41675653

Arnulf Sandvik
Sokneprest

Seniorprest: Atle Moe
am962@kirken.no,
tlf: 92455403

Kari K. Vestbøstad
Diakon

Diakon: Kari K. Vestbøstad
kv986@kirken.no,
tlf: 90801463, 55 30 81 38

Administrasjonsleder: Solveig Sjursæther
ss664@kirken.no,
tlf: 55308133

Mariko T. Myksvoll
Kantor

Kantor: Mariko Takei Myksvoll
mm857@kirken.no,
tlf: 55 30 81 34

Menighetspedagog/Frivillighetskoordinator: Heidi Husevåg
hh682@kirken.no
tlf: 97145964

Heidi Husevåg
Menighetspedagog

Menighets-kirketjener: Annicken Gildernes
ag263@kirken.no,
tlf: 55308135

Annicken Gildernes
Menighetskirketjener

Konfirmantlærer: Ann-Elin Dyrøy
tlf: 98828195

Leder for menighetsrådet

Berit Eggen Solstad
Telefon: 90955824

Berit Eggen Solstad
Leder for menighetsrådet

Menighetens bankgiro:
5083 05 65067

Menighetsbladet

Utgiver: Løvstakksiden menighet
Opplag: 4600

Redaktør:
Arnulf Sandvik

I redaksjonen:
Staben

Adresse til redaksjonen:
Hordagaten 28
5056 Bergen

Red.avslutta:
1.feb
Frist for stoff til neste nummer:
1.juni

Bankgiro:
5083 05 65067

BODONI TRYKK

Ann-Elin Dyrøy
Konfirmantlærer

Returadresse:
Løvtakksiden menighet
Hordagaten 28
5056 Bergen

